

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse

Deres ref

Vår ref

Dato

21/4886-97

21. juni 2022

Justering av oppdrag 2022-001 *Oppfølging av Fullføringsreformen - modulstrukturering av opplæring for voksne*

Vi viser til oppdrag 2022-001 gitt i tildelingsbrevet for 2022, til utkast til justert oppdrag sendt dere på e-post 20. mai 2022, og til deres svar 30. juni 2022. Til orientering mottar Udir en kopi av dette oppdraget til orientering. Når vi mottar en plan for arbeidet fra dere og Udir, jf. oppdragets Trinn 1, del C vil vi vurdere behovet for et felles møte om det videre arbeidet med oppdraget.

Oppdrag nr:	<i>2022-001, justert versjon 21.06.2022</i>
Oppdrag:	Oppfølging av Fullføringsreformen – modulstrukturering av opplæring for voksne
Frist:	1. september 2022 for del 1C. Øvrige frister avhenger av departementets tilslutning til plan for arbeidet og vil bli gitt senere
Tildeling:	KD vil tildele 1,3 mill. kroner over kap. 258, post 21 for 2022 ifm. oppdraget. Departementet vil komme tilbake til tildeling av midler for 2023 i hovedtildelingsbrevet.
Bakgrunn for oppdraget: Stortinget har vedtatt at modulstrukturert opplæring skal være hovedmodell for all opplæring for voksne. Stortingets vedtak er en oppfølging av Meld. St. 21 (2020-2021) <i>Fullføringsreformen</i> , se også Innst. 585 S (2020-2021). Formålet med oppdraget er å legge til rette for at opplæring for voksne blir bedre tilpasset voksnes behov, at opplæringen tar utgangspunkt i at sluttkompetansen skal være styrende for måten opplæringen organiseres på, og at opplæring i moduler skal kunne foregå på ulike arenaer som innen introduksjonsprogrammet, i arbeidsmarkedstiltak, i bedrifter og virksomheter og i skoler.	

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
videregående
opplæring, fagskole
og kompetansepolitikk

Saksbehandler
Hege Hov Eggen
22 24 76 84

Oppdraget må ses i sammenheng med forslaget til ny opplæringslov som var på høring høsten 2021. Av særlig relevans er forslaget om å lovfeste et tilleggsformål for opplæring for voksne om at opplæringen må kunne bygge på den kompetansen den enkelte har og kunne gjennomføres slik at deltakerne kan gå ut i arbeid eller videre utdanning så raskt som mulig. Særlig relevant er også forslagene om rett til å velge opplæring organisert for voksne fra fylte 19 år, utvidet rett til VGO fram til oppnådd studie- eller yrkeskompetanse, rett til yrkesfaglig rekvalifisering, rett til inntak på et opplæringstilbud som fører fram til en av tre sluttkompetanser og å videreføre retten til realkompetansevurdering. Det samme gjelder forslaget om å innføre ny begrepsbruk – *forberedende opplæring for voksne (FOV)* og *videregående opplæring for voksne (VOV)*.

Modulstrukturert opplæring er også viktig for å oppfylle mål i Meld. St. 14 (2019-2020) *Kompetansereformen – Lære hele livet* om at ingen skal gå ut på dato på grunn av manglende kompetanse, og for å realisere målene i integreringsloven om at flere nyankomne innvandrere skal få formell utdanning, også som en del av introduksjonsprogrammet.

Nye modulerte læreplaner, nye vurderings- og dokumentasjonsordninger samt nye former for sluttvurdering i forberedende opplæring for voksne (FOV) trer etter planen i kraft fra 1. august 2024. Fra samme tidspunkt skal modulerte læreplaner i de lærefagene som inngår i det pågående modulforsøket tas i bruk.

Forsøket har en planlagt varighet ut skoleåret 2022/2023. Departementet vil komme tilbake med avklaringer om rammer for og innholdet i en overgangsordning.

Beskrivelse av oppdraget:

Generelt skal oppdrag mellom HK-dir og Udir løses ihht. følgende prinsipper:

- For oppdrag som omhandler opplæring for voksne innenfor grunnopplæringen, vil HK-dir har det faglige ansvaret for utvikling og utforming av modulerte læreplaner for nivået under videregående og for å utvikle forslag til vurderings- og dokumentasjonsordninger for modulene, og forslag til å utvikle ordninger for sluttvurdering. Læreplaner fastsettes som forskrifter til opplæringsloven. Utarbeidelsen av forskrifter må skje i samarbeid med Udir som har ansvar for at forskriftene er i overensstemmelse med regelverket, inngår i en sammenheng og har den samme formen eller uttrykket som regelverket for øvrig. Innholdet i rammeverket for voksne vil på noen måter være annerledes enn innholdet for barn og unge. Dette fordi voksnes læring foregår på andre premisser og innenfor andre kontekster enn barn og unges læring. Prinsippene bak utviklingen av læreplanene vil dermed også kunne være annerledes enn for barn og unge. Vurderingene her ligger til det faglige ansvaret for HK-dir.
- De to direktoratene skal samarbeide om løsningen av hver sin del av oppdraget om modulering av opplæring for voksne, og om å utarbeide en plan for arbeidet, herunder gi en anbefaling til departementet om involvering av partene i arbeidslivet.

- Til grunn for arbeidet både med lov/regelverk og fag på voksenopplæringsområdet vil samarbeid med IMDi og AVdir være sentralt. Begge direktorater må sammen sørge for at samhandlingen med disse direktoratene også blir mest mulig smidig og samordnet. I tillegg bør det være dialog med Lånekassen, slik at de parallelt kan vurdere konsekvenser for regelverk om livsopphold for voksne som tar videregående opplæring, opplæring på nivået under eller opplæring på de to nivåer i kombinasjon.

Oppdraget deles i 2 trinn. Oppdragets trinn 1 er tredelt.

Trinn 1, del A – Utarbeide nye modulerte læreplaner for forberedende opplæring for voksne (FOV)

HK-dir skal sette ned læreplangrupper som skal:

- utvikle modulerte læreplaner for FOV for de fagene som i dag inngår i modulforsøket (FVO)

HK-dir skal:

- utvikle vurderings- og dokumentasjonsordninger for modulene, og
- utvikle ordninger for sluttvurdering.

Prinsippene for, innholdet i og erfaringene med forsøkslæreplanene i modulforsøket skal legges til grunn for arbeidet. I arbeidet med læreplanene skal HK-dir og læreplangruppene vurdere om fagsammensetningen i forsøkene og omfang og antall moduler bør justeres.

HK-dir skal også vurdere og forslå om opplæring i andre fag bør inngå i fagene som tilbys. Sluttkompetansen for FOV skal innplasseres i Nasjonal kvalifikasjonsrammeverk (NKR) på nivå 2.

Når det faglige forslaget foreligger, skal HKdir samarbeide med Udir slik at Udir kan bidra til at utformingen av forskriften er i overensstemmelse med regelverket, inngår i en sammenheng og har den samme formen eller uttrykket som regelverket for øvrig. Dette innebærer ikke en faglig overprøving av HK-dirs forslag. anbefalingene skal videre forankres i departementet og eventuelle endringer i oppdraget vil bli gitt som utvidelse av dette oppdraget før det skal følges opp i læreplanarbeidet. Forslag til nye læreplaner sendes ut på høring på Udirs brevhode med tydelig henvisning til at HK-dir har det faglige ansvaret for saken.

HK-dir skal vurdere behovet for særlige støttefunksjoner og tiltak for å sikre en god implementering av en ny ordning, slik som for eksempel utvikling av kompetansepakker og annet informasjons- og veiledningsmateriell.

HK-dir og Udir skal også i fellesskap vurdere om det er behov for særskilte tiltak for en god implementering av de to nivåene parallelt i kombinasjonsløp. Oppdrag om å utvikle tiltak for å sikre en god implementering av en ny ordning for FOV og kombinasjonsløp, slik som for

eksempel kompetansepakker og annet informasjons- og veiledningsmateriell vil bli gitt på et senere tidspunkt.

HK-dir skal samarbeide med Udir om løsning av alle delene av oppdraget.

Fristen for denne delen av oppdraget avhenger av departementets tilslutning til anbefalinger i del 1C.

Trinn 1, del B – Bidra inn i Udirs oppdrag med å modulstrukturere læreplaner for videregående opplæring for voksne (VOV)

Udir er gitt i oppdrag å modulstrukturere eksisterende læreplaner for de lærefagene som i dag er med i modulforsøket og utvikle vurderings- og dokumentasjonsordninger for modulene. Fastsatte forsøkslæreplaner og erfaringer fra modulforsøket skal legges til grunn for arbeidet. Eksisterende ordninger for fag- eller svenneprøver skal utgjøre sluttvurderingen

HK-dir skal bidra inn i Udirs løsning av oppdraget.

Trinn 1, del C – plan for arbeidet, herunder involvering av partene i arbeidslivet, kommunesektoren og andre interessenter

HK-dir og Udir skal i samarbeid utarbeide en felles plan for arbeidet i trinn 1 og 2 hvor faser i arbeidet, milepæler, frister og aktiviteter inngår, herunder også stopp-punkter for informasjon til og/eller forankring i departementet.

Planen skal inneholde anbefalinger for når og hvordan partene i arbeidslivet, kommunesektoren, organisasjoner og andre interessenter skal involveres i arbeidet for å gjennomføre trinn 1, i planleggingen av trinn 2 og for iverksetting av en ny ordning i all opplæring for voksne.

Planen skal også inneholde anbefalinger for forvaltningen av forskriften etter at den er fastsatt og delingen av ansvaret mellom HK-dir og Udir. I dette inngår for eksempel formidling av innholdet, å avgi tolkningsuttalelser, å vurdere behov for revisjoner osv.

Fristen for denne delen av oppdraget er 1. september 2022. Departementet skal gi sin tilslutning til forslaget til plan for arbeidet før iverksetting av tiltakene i planen, herunder involvering av partene, kommunesektoren og andre interessenter. Behovet for justeringer eller presiseringer i dette oppdraget vil bli vurdert i den sammenheng.

Frister for de andre delene av dette oppdraget vil bli gitt når departementet har gitt sin tilslutning til planen for arbeidet.

Trinn 2 – Bidra inn i Udirs oppdrag om innføring av modulisert opplæring som hovedmodell i videregående opplæring for voksne (VOV) for fag utenfor modulforsøket.

Udir er gitt i oppdrag å vurdere og anbefale hvilke eksisterende læreplaner i øvrige lærefag som skal modulariseres på et senere tidspunkt, når og evt. i hvilken rekkefølge dette skal skje. I vurderingene kan Udir ta utgangspunkt i de lærefagene som mange voksne tar fag- eller svennebrev i og analysene fra Kompetansebehovsutvalget (KBU), etc.

Udir skal også vurdere og anbefale om det er hensiktsmessig å moduliserer fag på studieforbereende utdanningsprogram. I vurderingen skal inngå spørsmål som om dette bør gjøres, hvis ja, når, på hvilken måte, hvilke fag osv.?

Vurderingen skal også inneholde anbefalinger for når og hvordan partene i arbeidslivet, kommunesektoren, organisasjoner og andre interessenter skal involveres i arbeidet.

HK-dir skal bidra inn i Udires løsning av oppdraget.

Departementet skal gi sin tilslutning til anbefalingene før disse gjøres offentlig kjent.

Fristen for denne delen av oppdraget avhenger av departementets tilslutning til anbefalinger i del 1C.

Basert på direktoratenes vurderinger og anbefalinger her i trinn 2 og trinn 1, del A, B og C samt politisk beslutning, vil det så bli gitt et eget oppdrag om videre modulisering av opplæring for videregående opplæring for voksne. I oppdraget vil det inngå politiske beslutninger og føringer om innføringstakt og -tidspunkt.

Andre føringer for oppdraget:

Trinn 1 – innføring av modulisert opplæring som hovedmodell for opplæring for voksne fra 1. august 2024 omfatter i FOV de fagene som i dag inngår i modulforsøket og i VOV de lærefagene som i dag inngår i modulforsøket.

Til grunn for arbeidet ligger i FOV arbeidet i prinsippgrupper og forsøkslæreplanene som lå til grunn for modulforsøket. Til grunn for arbeidet i VOV ligger eksisterende læreplaner og rammeverk.

Oppdragets Trinn 1 A, B og C må ses i sammenheng med pågående prosesser som:

- fullføringsreformen
- arbeidet med gjennomgang av fag- og timefordelingen
- fagfornyelsen
- implementering av integreringslov

Oppdraget må også ses i sammenheng med evalueringen av modulforsøket som gjennomføres av I2E og Kompetanse Norges rapport om "*Modulstrukturert opplæring som normalordning for voksne i grunnopplæringen.*"

Videre må oppdraget ses i sammenheng med felles oppdrag til HK-dir, AV-dir og IMDi om å utvikle tiltak for kompetanseoppbygging for arbeidsledige, permitterte mm,

Departementet vil, som del av arbeidet med ny O-lov, vurdere den lovmessige forankringen av at modulisert opplæringen for voksne blir hovedmodell. I dette inngår også vurderinger mht. om det skal være adgang til å gjøre unntak for enkelte søkere.

Utredning av økonomiske og administrative konsekvenser skal inngå i oppdraget . Dersom det er økonomiske konsekvenser utover rammene som følger av dette oppdragsbrevet skal departementet varsles før det settes i gang noe som binder midlene.

Rapportering og leveranse:

HK-dir skal rapportere på fremdriften i arbeidet i årsrapport.

Øvrige frister og krav til leveransen avhenger av departementets tilslutning til plan for arbeidet og vil bli gitt senere.

Leveranser sendes til postmottak@kd.dep.no med kopi til espen.moseng@kd.dep.no og hege-hov.eggen@kd.dep.no

Med hilsen

Torkel Nybakk Kvaal (e.f.)
fung. ekspedisjonssjef

Hege Hov Eggen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen
Utdanningsdirektoratet